

Závěr

Cílem diplomové práce bylo v první řadě podat ucelený přehled o dokazování v civilním procesu a upozornit na některé otázky, ohledně nichž nepanuje všeobecná shoda. Takovým případem je například povaha důkazního prostředku výsledkem účastníka ve sporném řízení, význam shodných skutkových tvrzení stran ve sporném řízení a vůbec otázka důležitosti dokazování v civilním procesu vzhledem k institutům, které ho ve značné míře vylučují. V této souvislosti považuji za nutné zmínit již platný zákon č. 7/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „velká novela OSŘ“), který nabude účinnosti dne 1. 7. 2009. Velká novela OSŘ se výrazně dotýká, mimo jiné, oblasti dokazování, konkrétně zavádí institut přípravného jednání a zpřísňuje koncentraci řízení, a to takovým způsobem, že od 1. 7. 2009 budou moci účastníci řízení uvádět rozhodné skutečnosti o věci samé a označovat důkazy k jejich prokázání jen do skončení přípravného jednání, příp. ve lhůtě, která účastníkům za tímto účelem bude poskytnuta. Pokud ve věci neproběhlo přípravné jednání, mohou účastníci uvádět rozhodné skutečnosti o věci samé a označovat důkazy k jejich prokázání jen do skončení prvního jednání, i zde je možnost poskytnutí lhůty ke splnění povinnosti tvrzení a důkazní. Je otázkou, zda takto přísně pojatý princip koncentrace řízení zcela neupřednostňuje rychlost soudního řízení nad jeho kvalitou. Za takovéto situace je soud značně omezen v dokazování a zjišťování skutkového stavu. Dříve mohl soud, až na taxativně vymezené druhy řízení, sám nebo na návrh účastníka rozhodnout o lhůtě, do které musely být uvedeny rozhodné skutečnosti a označeny důkazy k jejich prokázání, vždy posuzoval účelnost takového rozhodnutí. Velká novela OSŘ už nedává soudci možnost posoudit, zda je použití zásady koncentrace vhodné. Až praxe ukáže, nakolik se v řízení omezí dokazování a do jaké míry bude zjištěn skutkový stav, na základě kterého budou vydávána rozhodnutí ve věci. Další změny, které velká novela OSŘ zavádí ohledně dokazování, příp. důkazních prostředků jsou pouze reflexí na soudní a již delší dobu teorií poskytovaný výklad.

Dále měla diplomová práce zhodnotit, jakým způsobem dochází k zajišťování a provádění důkazních prostředků ve vztahu k cizím státům. V této části diplomové práce došlo k popisu metod dokazování ve vztahu k jiným než členským státům Evropské unie, včetně Dánska, prováděných na základě Haagské úmluvy o provádění důkazů

51

v cizině ve věcech občanských a obchodních ze dne 18. března 1970 (dále jen „Haagská úmluva“) a metod dokazování v rámci členských států Evropské unie, s výjimkou Dánska, prováděných na základě nařízení Rady (ES) č. 1206/2001 o spolupráci soudů členských států při dokazování v občanských nebo obchodních věcech (dále jen „nařízení“). Hlavní výhody, které nařízení v porovnání s Haagskou úmluvou přináší, jsou: přesné stanovení lhůt pro vyřizování žádostí; použitelnost více jazyků; zjednodušení a zrychlení procesu dožadání (jednotné formuláře, přímá spolupráce soudů a moderní komunikační technologie); přímého dokazování.

Uplatňování nařízení lze tedy hodnotit velmi uspokojivě, je samozřejmé, že se praxe těžko vyhne všem problémům a stejně tak je neopodstatněné se domnívat, že úroveň používání a dodržování nařízení bude ve všech členských státech stejná. I přes tyto rozdíly a některé problémy došlo v této oblasti od přijetí nařízení k podstatnému zjednodušení a zrychlení dokazování v jiném členském státě. Jak naznačuje zpráva Komise Radě, Evropskému Parlamentu a Evropskému Hospodářskému a Sociálnímu Výboru o uplatňování nařízení Rady (ES) č. 1206/2001 ze dne 28. května 2001 o spolupráci soudů členských států při dokazování v občanských nebo obchodních věcech (dále jen „Zpráva“), k dosažení ještě lepších výsledků není nutné nařízení upravovat, ale stačí ho větší měrou dostat do povědomí právnické veřejnosti v členských státech.

K tomuto úkolu by bylo zřejmě nejvhodnější zrealizovat určité specializované semináře ohledně aplikace nařízení pod záštitou Evropského soudního atlasu pro občanské věci a ve spolupráci např. s národními advokátními komorami, by spolu s již přijatým Praktickým průvodcem nařízení, usilovaly o seznámení a objasnění aplikace tohoto nařízení. Bylo by nepochopitelné a velmi neefektivní, kdyby fungující právní předpis, nebyl aplikován z toho důvodu, že není v podvědomí právních zástupců členských států.